

УДК 336.7

СИНДИКОВАНЕ КРЕДИТУВАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ<http://orcid.org/0000-0003-1716-8144>

Омельченко Людмила Сергіївна, к. е. н., доцент, завідувачий кафедрою «Фінанси і банківська справа», Державний вищий навчальний заклад «Приазовський державний технічний університет»

Кравченко Таїсія Дмитрівна, старший викладач кафедри «Фінанси і банківська справа», Державний вищий навчальний заклад «Приазовський державний технічний університет»

Ludmila Omelchenko, Ph. D., Associate Professor, Head of the Chair of the department "Finance and Banking" of the "Priazovskiy State Technical University"

Taisiia Kravchenko, Senior Lecturer, department of Finance and Banking, Priazovskiy State Technical University

L. Omelchenko, T. Kravchenko. Syndicated crediting as innovative financial instrument for the commercial banks of Ukraine.

The article is devoted to research of features and advantages of the international syndicated crediting and necessity of its distribution in the Ukrainian commercial banks as an innovative financial instrument, which provides going of domestic borrowers into the international markets of capitals. This article outlines the basic problems which the participants of domestic credit market run into. Reasons of lack of long-term resources are exposed in the commercial banks of Ukraine in relation to providing of the investment crediting of large borrowers and especially large-scale investment projects. The features of syndicated credits and a mechanism over of the syndicated crediting are lighted up. Reasons which hinder to development of the syndicated crediting in home banks are exposed. Factors, which restrain development of the bank crediting of investment projects in the conditions of financial globalization, were find out. The necessity of expansion of practice of the international syndicated crediting is shown by the association of domestic and foreign banks at the market of financial services in syndicates for the grant of credit lines to the borrowers due to the incorporated resources. That can become an exit from a difficult situation of insufficient resource providing of commercial banks. Examples of successful collaboration of the Ukrainian and foreign banks are made on crediting of business. Outlined requirement of international financial organizations EBRD and international financial institutions in area of co-financing. Pre-conditions are certain for forming of effectively functioning market of the syndicated crediting in Ukraine. Ukraine banks in modern conditions infrequently use such instrument of bringing in of resources, as syndicated crediting, without regard to the row of obvious advantages. Exactly commercial banks could redistribute the received resources as syndicated credits among small and middle business, thereby promoting to their development.

Омельченко Л. С., Кравченко Т. Д. Синдиковане кредитування як інноваційний фінансовий інструмент для комерційних банків України.

Стаття присвячена дослідженню особливостей і переваг міжнародного синдикованого кредитування та необхідності його поширення в українських комерційних банках в якості інноваційного фінансового інструменту, що забезпечує вихід вітчизняних позичальників на міжнародні ринки капіталів. Окреслено основні проблеми, з якими стикаються учасники вітчизняного кредитного ринку. Розкрито причини нестачі ресурсів в комерційних банках України щодо забезпечення інвестиційного кредитування великих позичальників і особливо широкомасштабних інвестиційних проектів. Висвітлені особливості синдикованих кредитів та наведено механізм синдикованого кредитування. Розкрито причини, що перешкоджають розвитку синдикованого кредитування у вітчизняних банках. Установлені фактори, що стримують розвиток банківського кредитування інвестиційних проектів в умовах фінансової глобалізації. Показана необхідність розширення практики міжнародного синдикованого кредитування шляхом об'єднання вітчизняних і іноземних банків на ринку фінансових послуг в синдикати для надання кредитних ліній позичальникам за рахунок об'єднаних ресурсів, що може стати виходом зі складної ситуації з недостатнім ресурсним забезпечення комерційних банків. Наведено приклади успішної співпраці українських і зарубіжних банків із кредитування бізнесу. Окреслені вимоги міжнародних фінансових установ ЕБРР та МФІ щодо софінансування. Визначено передумови для формування ефективно функціонуючого ринку синдикованого кредитування в Україні. Банки України в сучасних умовах нечасто використовують такий інструмент залучення ресурсів, як синдиковане кредитування, попри ряд очевидних переваг. Саме комерційні банки могли б перерозподіляти отримані ресурси у вигляді синдикованих кредитів серед малих і середніх підприємств, тим самим сприяючи їх розвитку.

Омельченко Л. С., Кравченко Т. Д. Синдицированное кредитование как инновационный финансовый инструмент для коммерческих банков Украины.

Статья посвящена исследованию особенностей и преимуществ международного синдицированного кредитования и необходимости его распространения в украинских коммерческих банках в качестве инновационного финансового инструмента, который обеспечивает выход отечественных заемщиков на международные рынки капиталов. Очерчены основные проблемы, с которыми сталкиваются участники отечественного кредитного рынка. Раскрыты причины недостатка долгосрочных ресурсов в коммерческих банках Украины относительно обеспечения инвестиционного кредитования крупных заемщиков и особенно широкомасштабных инвестиционных проектов. Освещены особенности синдицированных кредитов и приведен механизм синдицированного кредитования. Раскрыты причины, которые препятствуют развитию синдицированного кредитования в отечественных банках. Установлены факторы, которые сдерживают развитие банковского кредитования инвестиционных проектов в условиях финансовой глобализации. Показана необходимость расширения практики международного синдицированного кредитования путем объединения отечественных и иностранных банков на рынке финансовых услуг в синдикаты для предоставления кредитных линий заемщикам за счет объединенных ресурсов, что может стать выходом из сложной ситуации с недостаточным ресурсным обеспечением коммерческих банков. Приведены примеры успешного сотрудничества украинских и зарубежных банков по кредитованию бизнеса. Очерчены требования международных финансовых организаций ЕБРР и МФИ в области софинансирования. Определены предпосылки для формирования эффективно функционирующего рынка синдицированного кредитования в Украине. Банки Украины в современных условиях нечасто используют такой инструмент привлечения ресурсов, как синдицированное кредитование, невзирая на ряд очевидных преимуществ. Именно коммерческие банки могли бы перераспределять полученные ресурсы в виде синдицированных кредитов среди малого и среднего бизнеса, способствуя, тем самым, их развитию.

Постановка проблеми. Для активізації інноваційного розвитку національної економіки потрібне залучення значних об'ємів фінансування. Проблема пошуку ефективних джерел фінансування постає особливо гостро в умовах скорочення пропозиції капіталу внаслідок економічної кризи. Це висуває нові вимоги для подальшого посилення ролі і реального вкладу банківської системи в прискорення інноваційного розвитку і підвищення конкурентоспроможності національної економіки, у тому числі шляхом розширення фінансових інструментів для корпоративних позичальників.

На сучасному етапі у межах світового господарства набула поширення практика об'єднання банків та інших фінансових установ різних країн у міжнародні синдикати для кредитування капіталомістких проектів у довгостроковому періоді та диверсифікації ризиків. Синдиковані кредити, що передбачають видачу кредитних коштів одному позичальнику декількома кредиторами, сьогодні перетворились на один із найважливіших інструментів залучення довгострокових фінансових ресурсів на світовому ринку кредитування. Завдяки очевидним перевагам синдикованого кредитування спостерігається тенденція швидкого зростання обсягів синдикативних угод, фінансуються масштабні інвестиційні проекти у багатьох краях світу.

На українському ринку синдиковане кредитування сьогодні ще не отримало широкого поширення. Прикладів створення міжнародних синдикатів за участю українських банків немає, але синдикативне об'єднання банків неминуче. За наявності обмеженості комерційних банків України в довгострокових інвестиційних ресурсах синдикативні кредити можуть стати ефективним інноваційним інструментом залучення фінансових ресурсів в економіку України.

Нагальна необхідність дослідження особливостей і переваг міжнародного синдикованого кредитування та умов виходу українських позичальників на ринки міжнародного синдикованого кредитування зумовлює актуальність цієї статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання вдосконалення кредитування українськими комерційними банками, в тому числі, за рахунок застосування інноваційних фінансових інструментів, в останні роки привертають особливу увагу економістів, котрі досліджують проблеми підвищення ефективності функціонування банківської сфери.

Проблема ресурсного забезпечення в банках України кредитного процесу та необхідність активізації інвестиційного кредитування висвітлена в роботах таких

науковців, як Андрос С. В., Вергелес В., Квасний Л. Г., Майорова Т. В., Міщенко В. І., Циганов С. А., Яншина А. М. та ін.

Проте, ця проблема є досить актуальною, тому що залишаються досі не вирішеними питання щодо становлення та розвитку синдикативного кредиту в Україні.

Виділення невирішеної проблеми. Проблема ресурсного забезпечення кредитування широкомасштабних інвестиційних проектів залишається невирішеною, тим більше з огляду на динаміку розвитку цих процесів у світових банківських системах. Тому на сьогодні сформувалася нагальна потреба у поглиблених наукових дослідженнях практики міжнародного синдикативного кредитування з метою забезпечення виходу українських позичальників на міжнародні ринки капіталів.

Мета статті полягає у дослідженні та висвітленні особливостей синдикативного кредитування для розширення можливостей вітчизняної економіки залучати додаткові фінансові ресурси на ринках капіталів.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Успішний вихід української економіки з кризи багато в чому залежить від проведення банками ефективної кредитної політики, оскільки вітчизняний бізнес потребує значних кредитних ресурсів. В сучасних умовах в країні триває процес відновлення виробництва, з'являється дедалі більше привабливих для нового кредитування компаній, які звертаються до банків з проханнями отримання великих кредитів. Ці кредити спрямовуються на фінансування заходів щодо створення нових виробництв, освоєння землі, розвитку бізнесу та ін. Одже, активізація кредитування банками України - це ключовий пріоритет їх діяльності, але ефективна кредитна політика залежить, в першу чергу, від наявності ресурсів.

Сьогодні фондування банківського сектора стає стабільнішим завдяки поверненню у банки депозитів населення і припливу коштів бізнесу. Таким чином, фондування банків відбувається переважно за рахунок внутрішніх джерел. Але внутрішніх ресурсів українських банків недостатньо для забезпечення фінансування великого бізнесу і особливо широкомасштабних інвестиційних проектів. Навіть системним банкам важко кредитувати підприємства у значних об'ємах і на значний термін через брак ресурсів і значні ризики.

Джерелом поповнення ресурсних портфелів комерційних банків може стати, по-перше, злиття банків, в результаті чого фінансовий потенціал знов створеної структури збільшується, і по-друге – об'єднання банків на ринку фінансових послуг в синдикати або консорціуми для спільного кредитування[1].

На нашу думку, банкам вигідніше використовувати механізм синдикуваного кредитування, тому що перший варіант складніший, дорожчий і не дасть бажаного результату. Розширення практики міжнародного синдикуваного кредитування шляхом об'єднання вітчизняних і іноземних банків на ринку фінансових послуг в синдикати для надання кредитних ліній позичальникам за рахунок об'єднаних ресурсів може стати виходом зі складної ситуації.

В даний час консорціумне або синдикуване кредитування не отримало широкого поширення на українському ринку. Серед причин, що перешкоджають розвитку синдикуваного кредитування, можна виділити наступні:

- недостатньо розвинена нормативна база для синдикуваних кредитів;
- переважна орієнтація українських банків на балансові показники при оцінці ризику;
- недостатня орієнтація на максимізацію прибутку за рахунок комісійних доходів порівняно з іноземними банками;
- недостатньо розвинений ризик-менеджмент для активного управління кредитними портфелями;
- корумпованість великого бізнесу;
- нестача в банках фахівців з цього виду кредитування.

Синдикати створюються для кредитування великих інвестиційних проектів, фінансування яких не під силу окремо взятим банкам. Переваги синдикуваного кредитування проявляють себе і в тому, що об'єднання банків у синдикати дозволяє банкам і їх клієнтам уникати жорстких обмежень НБУ щодо кредитування «в одні руки». Інсайтери при цьому отримують доступ до безлімітного фінансування. Примітно, що банківський синдикат не є юридичною особою, а його учасники повинні тільки координувати свої дії, але головне – банківський синдикат сам по собі не є об'єктом моніторингу з боку НБУ. Існують проблеми, що виникають у процесі створення синдикатів, це можливий перехід клієнтів до банку-партнера; трудомісткість технології надання кредиту через домовленість про розподіл повноважень при виборі провідного банку або банку-координатора; громіздка процедура роботи банків-партнерів з клієнтом щодо переваг на видачу кредиту або стягнення предмету застави; забюрократизованість системи кредитування; розподіл ризиків неповернення кредиту між кредиторами та ін. Та, незважаючи на ці та інші проблеми, синдикативне об'єднання банків для подолання законодавчих і нормативних заборон неминуче [6].

Українські банки намагалися надавати синдикувані, точніше консорціумні, кредити, проте зіткнулися з рядом вище названих проблем. Наприклад, виникла проблема узгодженості відносно розподілу ризиків, викликаних неповерненням кредиту. Законодавчого врегулювання цього питання немає. Крім того, в сучасних реаліях для спільного кредитування існує загроза "переманювання" клієнтів з одного банку в інший. Тому банки іноді намагаються самостійно задовольнити потреби клієнтів, але брак ресурсів не дає їм змоги це здійснити. Відсутність досвіду і взаємної довіри на фінансовому ринку призвели до того, що вітчизняні банки, якщо і намагаються надавати синдикувані кредити, то співпрацюють тільки усередині країни. Прикладів створення синдикатів з іноземними банками в Україні немає [1].

Особливістю синдикуваного кредиту як форми міжнародного банківського кредитування являється те, що один позичальник отримує кредит від групи банків-кредиторів, тобто від синдикату (консорціуму, клубу). На сучасному світовому ринку капіталів більше 1200 міжнародних банків беруть участь в наданні синдикуваних кредитів. Ці банки спеціалізуються на окремих регіональних ринках, таких як Європа, Північна Америка, Латинська Америка, Південно-східна Азія, Африка, Східна Європа і країни СНД, Арабський - Азія і Північна Африка.

Спеціалізовані міжнародні фінансові інститути (МФІ), які фінансують інвестиційні проекти в Україні, – це Європейський банк реконструкції і розвитку (ЄБРР) і Міжнародні фінансові корпорації (МФК), а також Фонд чистих технологій, який, на відміну від ЄБРР і МФК, не має свого адміністративного апарату. Кошти Фонду чистих технологій можуть бути використані для фінансування інвестиційних проектів уповноваженими на це організаціями. В Україні такими є ЄБРР і МФК.

Структура кредитів ЄБРР має високу міру гнучкості, що дозволяє задовольняти потреби клієнтів при реалізації проектів. ЄБРР представляє свої пропозиції по валюті кредиту і процентним ставкам. Основою при кредитуванні служить прогнозований рух грошових коштів у рамках проекту і здатність клієнта погасити кредит у погоджені терміни. ЄБРР може узяти на себе кредитний ризик повністю або частково синдикувати його на ринку. Забезпеченням кредиту може служити майно позичальника, і кредит може бути конвертований в акції, або прив'язаний до акціонерного капіталу. Усі деталі узгоджуються з клієнтом у кожному конкретному випадку.

ЄБРР прагне розширювати і поглиблювати базу співфінансування, збільшуючи для цього число комерційних кредитних організацій, впроваджуючи нові схеми співфінансування і притягаючи нові країни на ринок. Проявляючи гнучкість і відгукуєчись на потреби ринку, ЄБРР прагне максимізувати джерела кредитування для клієнтів і розробляти найбільш зручні для них форми фінансування. З пропонуваних видів співфінансування можна відмітити кредити, коли ЄБРР фінансує частину кредиту своїми

засобами, а решту синдикує через комерційні кредитні організації, паралельні кредити, гарантії експортно-кредитних агентств, страхування політичних ризиків, кредити і вкладення в акції з боку міжнародних фінансових організацій, а також безвідплатні позики. Спільно з іншими організаціями ЄБРР працює над розширенням каналів фінансування і поліпшенням інвестиційного клімату в регіоні операцій [10].

Аналіз розвитку банківського сектора в Україні за останні роки свідчить про те, що на українському ринку успішно працюють іноземні банки, що також, на наш погляд, може стати передумовою їх співробітництва з вітчизняними банками у синдикуваному кредитуванні. Залучити кошти на розширення успішно функціонуючого бізнесу в сучасних умовах можна, і цьому є приклади. Так, Міжнародна фінансова корпорація (IFC) та УкргазБанк у 2016 році підписали угоду щодо спрощення доступу до фінансування для компаній, які запроваджують відновлювальні та енергозберігаючі технології. IFC допоможе УкргазБанку наростити обсяги кредитування для малого і середнього бізнесу та корпоративних клієнтів у таких сферах, як енергоефективність, відновлювані джерела енергії, ефективне використання водних ресурсів та переробка відходів [11].

У листопаді 2017 р. Європейський банк реконструкції і розвитку (ЄБРР) надав чотирирічний кредит в гривні ПроКредит Банку, Україна (Київ), на суму, еквівалентну \$25 млн. Для ЄБРР цей кредит стане одним з перших кредитів в гривні для комерційних банків в Україні і першим синтетичним фінансуванням в місцевій валюті, захеджированим через валютний своп з фондом ТСХ. Цей механізм дозволить забезпечити кредитування малого і середнього підприємництва в Україні в місцевій валюті. Грантове фінансування, надане Інвестиційним фондом сусідства ЄС, допоможе зменшити процентну ставку хеджування валютного ризику, що понизить вартість фінансування в гривні.

Залучення кредитів в гривні є зручнішим для потенційних позичальників, оскільки не створює для них валютних ризиків. Цей кредит підтримує стратегію розвитку ПроКредит Банку, спрямовану на розширення кредитування малого і середнього бізнесу, в якому в Україні існує велика потреба. "Ми упевнені, що інструмент, який ми для цього використовуємо, має хороший потенціал і сприятиме розвитку кредитування в місцевій валюті в цій країні", - цитує прес-служба ЄБРР керуючого директора ЄБРР в країнах Східної Європи і Кавказу Франсиса Малижа. Розташований в Нідерландах, ТСХ є спеціальним фондом, який пропонує позабіржові деривати для хеджування валютних ризиків і ризиків зміни процентних ставок. Його акціонерами є більшість великих світових фінансових установ розвитку і ряд спеціалізованих мікрофінансових інвесторів. ПроКредит Банк заснований в 2001 році. Його прямими акціонерами за станом на 1 січня 2017 року були ProCredit Holding, якому належало 86,0485% акцій і KfW Reconstruction Credit Institute (обидва Німеччина), з долею 13,9515%. В той же час, враховуючи, що 80% акцій KfW і 14,52% ProCredit Holding належить уряду Німеччини, 23,9468% акцій ПроКредит Банку опосередковано знаходиться у власності Федеральною республіки [12].

Необхідно відмітити, що міжнародні фінансові інститути сьогодні негативно ставляться до великого українського бізнесу. Причина в тому, що МФІ фінансують великі інвестиційні проекти за умови прозорої репутації їхніх власників. Натомість корупційне походження більшої частини українських капіталів є основним стримуючим фактором для звернення за фінансуванням до МФІ.

На відміну від МФІ, МФК при прямому кредитуванні може профінансувати до 25%, а ЄБРР до 35% потреб інвестиційного проекту, решту коштів власники інвестиційного проекту повинні шукати з інших джерел. Крім того, ЄБРР і МФК виставляють жорсткі вимоги до співвідношення позикового і власного капіталу інвестиційного проекту, яке на практиці означає, що до звернення до них за кредитом, потрібно мати власних коштів на суму не менше 30% вартості інвестиційного проекту. Хоча ставка по кредиту в цих організаціях становить 7–9% річних, термін – не менше 5 років, але цих вимог достатньо, щоб зробити недоступним фінансування для більшості

українських інвестиційних проектів [2]. В цих умовах міжнародне синдикуване кредитування може стати одним з перспективних і найгнучкіших фінансових інструментів, тим більше, що багато фінансових інструментів, які застосовують на міжнародних ринках, поступово входять в практику операцій вітчизняних банків.

У міжнародній банківській практиці участь в кредитуванні є загальноприйнятим способом синдикуваного кредитування. В Україні цей механізм ще не відпрацьований. Тому треба ввести законодавчі акти, що банком-кредитором у такому разі може бути як український уповноважений банк, так і іноземний, поряд з українськими банками-учасниками. Це означає, що у разі, якщо український позичальник звертається до вітчизняного банку із заявкою про надання кредиту у великих розмірах, останній може звернутися як до вітчизняних банків, так і до іноземних з пропозицією створити банківський синдикат для надання кредиту, і навпаки.

При участі у фондуванні банк-учасник надає банку-кредиторові депозит в розмірі, що не перевищує суму кредиту, а сам кредит надається банком-кредитором або за рахунок власних засобів, або за рахунок вже розміщеного депозиту. Зобов'язання банку-кредитора полягає в тому, що він повинен повернути банку-учасникові депозит і виплатити відсотки.

Таким чином, міжнародне синдикуване кредитування може стати одним із методів залучення іноземних інвестицій, які є особливо актуальними для української економіки на сучасному етапі її функціонування.

Тенденції функціонування ринку синдикуваного кредитування найближчими роками зумовлюватимуться потребами вітчизняної економіки в значних об'ємах синдикуваних позик в національній валюті. Недостатність попиту - ще одна проблема, яка перешкоджає розвитку синдикуваного кредитування. Вона базується на відсутності інформації серед позичальників щодо можливості отримання кредитів за методом синдикуваного кредитування.

Висновки та пропозиції. На підставі проведеного дослідження практики використання синдикувативних кредитів, слід зазначити, що, на наш погляд, з урахуванням збільшення попиту на залучені ресурси в значних об'ємах, бажанням банків використовувати нові фінансові інструменти, можна допустити, що механізми синдикуваного кредитування можуть широко застосовуватися на українському ринку фінансових послуг.

Для цього потрібно:

- нове нормативно-правове забезпечення механізму синдикуваного кредитування;
- розуміння банками того, що монопольное обслуговування клієнта у процесах фінансування крупних проектів не дасть їм бажаного ефекту;
- вивчення практики міжнародного синдикуваного кредитування вітчизняними банками;
- популяризація цього методу кредитування серед потенційних позичальників;
- стимулювання попиту потенційних позичальників.

Особливо привабливою для позичальника в процесі синдикуваного кредитування може стати вартість таких кредитів, що є дешевшею за внутрішні довгострокові кредити, через дешевші залучені ресурси.

Завдання, які стоять перед економікою України, полягають в активному виході українських позичальників на вітчизняний і міжнародні ринки капіталів.

Банки України в сучасних умовах нечасто використовують такий інструмент залучення ресурсів, як синдикуване кредитування, попри ряд очевидних переваг. Саме комерційні банки могли б перерозподіляти отримані ресурси у вигляді синдикуваних кредитів серед малих і середніх підприємств, тим самим сприяючи їх розвитку. Отримані синдикувані кредити найбільший вплив справляють на показники рентабельності та прибутковості комерційних банків та є одним з факторів нарощення їх активів та кредитного портфеля.

Список використаних джерел:

1. Квасний Л. Г., Шербан О. Я. Проблеми синдицированного кредитування в Україні // *Бизнес Информ.* – 2011. – №7(2). – С. 128–130
2. Андрос С.В. Банківське кредитування інвестиційних проектів у реаліях фінансового ринку // *Бизнес Информ.* – 2016. – №7(2). – С. 128–130
3. Циганов С. А. Особливості формування ринку синдицированого кредитування у країнах із трансформаційною економікою / С. А. Циганов, А. М. Янишина // *Фінанси України.* - 2008. - №8. - С. 11-19
4. Клепиков А. Кредитование инвестиционных проектов: формула успеха [Электронный ресурс] / А. Клепиков. – Режим доступа : <http://www.old.rcb.ru/Archive/articles.asp?id=4785>.
5. Майорова Т. В. Інвестиційний процес і фінансово-кредитні важелі його активізації в Україні: монографія / Т. В. Майорова. – К.: КНЕУ, 2013. – 332 с.
6. Вергелес В. Консорціумні кредити [Электронный ресурс] / В. Вергелес, В. Погремушній // Газета «БИЗНЕС». – Режим доступа : http://www.uabanker.net/daily/2006/05/051006_0930.shtml
7. Синдицироване кредитування [Електронний ресурс] / інформаційне агентство “Cbonds” - Mode of access: <http://ua.cbonds.info/>
8. Доступность кредитов для крупных проектов возрастет / [Электронный ресурс] Url: <http://www.audit-it.ru/news/finance/820923.html>
9. Інвестиційні кредити [Электронный ресурс]. – 2017. – Режим доступа: <https://www.priorbank.by/investment-loans>.
10. Финансирование с участием ЕБРР –ЕБРД [Электронный ресурс]. – 2017. – Режим доступа: <https://www.ebrd.com/downloads/research/>
11. Укргазбанк буде кредитувати «зелені» проекти [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступа: <https://interfax.com.ua/news/economic/html>.
12. ЕБРР предоставляем кредит в гривне ПроКредит [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступа: <news/economic/463267.html>

References (BSI):

1. Kvasniy L. G., Sherban O. J. Problemy syndykovanoho kredyтуvannya v Ukraini // *Business Inform* /- 2011. – №7(2). – S. 128–130.
2. Andros S.V. Bankivske kredyтуvannya investitsionnyh projektov v realiyah finansovogo rynku // *Business Inform* /- 2016. – №7(2). – s. 128–130
3. Tsiganov S. A. Osoblyvosti formuvannya rynku syndykovanoho kredyтуvannya u krayinah iz transformaciynoyu ekonomikoju Finansy Ukrainy // *Finance of Ukraine*- 2008-№8- s.11-19.
4. Klepikov A. Kredytovanie investitsionnyh projektov: formula uspeha [Elektronny resurs] / A. Klepikov.- Mode of access: <http://www.old.rcb.ru/Archive/articles.asp?id=4785>.
5. Majorova T. V. Investitsionny protses i finansovo-kreditni vasheli yogo aktyvysatsii v Ukraini: monografiya / T.V.Majorova. – К.: KNEU, 2013.-332 s.
6. Vergeles V. Konsortsiumnyje kredyty [Elektronny resurs] / V. Vergeles, V. Pogremushny // *Gazeta “Businnes”*.- Mode of access: http://www.uabanker.net/daily/2006/05/051006_0930.shtml
7. Syndykovane kredyтуvannya [Elektronny resurs] / informatsijne agentstvo “Cbonds” - Mode of access: <http://ua.cbonds.info/>
8. Dostupnost kreditov dla krupnih projektov vozrastet / [Elektronny resurs] / Url: <http://www.audit-it.ru/news/finance/820923.html>
9. Investitsionnye kredyty / [Elektronny resurs].- 2017. – Mode of access: <https://www.priorbank.by/investment-loans>.
10. Finansirovaniye s uchastiyem EBPP –ЕБРД / [Elektronny resurs] – 2017. – Mode of access: <https://www.ebrd.com/downloads/research/>
11. Ukgazbank bude kredyтуvaty “zeleni” proekty / [Elektronny resurs] – 2016. – Mode of access: <https://interfax.com.ua/news/economic/html>.
12. EBRR predostavljaet kredit v grivne ProKredit / [Elektronny resurs] – 2017. – Mode of access: <news/economic/463267.html>

Keywords: syndicated crediting; innovative financial instrument; credit market; long-term resources; investment projects.

Ключові слова: синдикативне кредитування; інноваційний фінансовий інструмент; кредитний ринок; довгострокові ресурси; інвестиційний проект.

Ключевые слова: синдикативное кредитование; инновационный финансовый инструмент; кредитный рынок; долгосрочные ресурсы; инвестиционный проект.

Перевірено на плагіат системою: <https://corp.unicheck.com/library/viewer/report/6937317>

Рецензент: М. Г. Белопольський, завідувач кафедри обліку і аудиту ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», віце-президент Академії економічних наук України, голова спеціалізованої вченої ради Д 12.052.02, д. е. н., професор